

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestskej rady
Hlavného mesta SR Bratislavy
Dňa 24. novembra 2016

Informácia o činnosti a rokovaníach v rámci stavovských organizácií, ktorých je členom Hlavné mesto SR Bratislava, za obdobie : rok 2016

Predkladateľ:

JUDr. Ivo Nesrovnal v. r.
primátor

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

JUDr. Ivo Nesrovnal v. r.
primátor

Spracovateľ:

JUDr. Milan Galanda v. r.
poradca primátora

November 2016

kód uzn.: 29.1

Návrh uznesenia

Mestská rada po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

Informáciu o činnosti a rokovaníach v rámci stavovských organizácií, ktorých je členom Hlavné mesto SR Bratislava, za obdobie : rok **2016**

Dôvodová správa

Dôvod predloženia :

Materiál je spracovaný na základe Uznesenia MsZ č. **954/2013** zo dňa 7.2.2013 pozmeneného a doplneného Uznesením MsZ č. **270/2015** zo dňa 22.10.2015. Bratislava je členom stavovských organizácií reprezentujúcich územnú samosprávu a to : **ZMOS, Únia miest Slovenska** a **K8**.

Na základe citovaného uznesenie má primátor Bratislavy informovať o činnosti a rokovaní týchto stavovských organizácií a prínose pre územnú samosprávu a osobitne hlavné mesto SR Bratislavu.

I. Stavovské organizácie

1. ZMOS

Združenie miest a obcí Slovenska v roku **1990** vzniklo na obhajobu spoločných záujmov všetkých združených sídiel .

ZMOS má dobrovoľný charakter, jeho činnosť je hradená ťažiskovo z príspevkov členských obcí a miest. Bratislava bola zakladajúci člen, neskôr z tejto organizácie vystúpila a znova sa stala členom v roku 2013.

Primátor Bratislavy má podľa stanov nárok na členstvo s Rade a aj Predsedníctve ZMOS.

Rada ZMOS je najvyšším výkonným orgánom medzi jednotlivými snemami. Zložená je z komory miest a z komory obcí. Rada ZMOS zvoláva snem, zabezpečuje realizáciu jeho uznesení a spolu s predsedom riadi činnosť medzi zasadnutiami snemu. Radu ZMOS tvorí predseda ZMOS a zástupcovia regionálnych združení miest a obcí, spravidla je to predseda regionálneho združenia a za každých 30 miest a obcí ďalší zástupca.

Rada ZMOS rokuje spravidla štyrikrát v roku. Je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov komory miest a nadpolovičná väčšina všetkých členov komory obcí. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov komory miest a nadpolovičnej väčšiny všetkých členov komory obcí.

Aktuálny počet členov Rady ZMOS (2016) je 132, z toho Komora miest má 59 členov a Komora obcí 73 členov.

Predsedníctvo ZMOS je výkonným a iniciatívnym orgánom Rady ZMOS, v niektorých prípadoch aj rozhodovací orgán. Koordinuje odborné sekcie rady ZMOS. Predsedníctvo ZMOS prerokúva tiež námety a žiadosti členov združenia, pokiaľ nepatria do pôsobnosti odborných sekcií Rady ZMOS. Schvaľuje organizačnú štruktúru kancelárie združenia, počet zamestnancov ako aj platový poriadok. Počet členov Predsedníctva ZMOS určí a členov volí Rada ZMOS. Predsedníctvo je tvorené na paritnom princípe – polovica sú zástupcovia miest a mestských častí, polovica sú zástupcovia obcí.

Predsedníctvo ZMOS rokuje podľa potreby, spravidla jedenkrát za mesiac. Je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov predsedníctva. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov predsedníctva.

Predsedom ZMOS je opäť starosta a to **Michal Sýkora** z obce Štrba.

ZMOS je medziiným aj súčasťou Rady solidarity a rozvoja (RSR) čo je platforma pre diskusiu, hľadanie riešení a dohody medzi zástupcami vlády SR a predstaviteľmi

sociálnych partnerov, cirkví a odborných inštitúcií pri príprave dôležitých rozhodnutí, ktoré sa týkajú rozvoja celej spoločnosti.

Aktivity v roku 2016 boli štandardne zamerané na obhajobu postavenia samosprávy, zamerané boli na zvýšenie príjmov pre obce a mestá a podobne.

Webstránka : www.zmos.sk

2. Únia miest Slovenska

Dňa 29. 4. 1994 sa z iniciatívy Klubu primátorov miest SR v Košiciach konal ustanovujúci snem, na ktorom založili Úniu miest Slovenskej republiky (ďalej len Únia), dobrovoľné záujmové združenie miest SR.

Členskú základňu Únie tvoria najmä veľké a stredné mestá.

Orgány

Prezídium riadi činnosť Únie medzi zasadnutiami snemu. **Prezídium tvoria prezident a najmenej 5 členovia**, z toho najmenej 2 viceprezidenti.

Členovia prezídia sú volení snemom na obdobie 2 rokov. Prezídium sa schádza najmenej 1-krát za 3 mesiace.

Prezident je štatutárnym orgánom Únie. Koná za Úniu navonok a podpisuje písomnosti Únie. Predkladá prezídiu návrh na menovanie generálneho sekretára a určuje rozsah jeho splnomocnenia vystupovať a robiť právne úkony v mene Únie. Snem volí a odvoláva prezidenta, viceprezidentov a všetkých členov prezídia Únie. Funkčné obdobie prezidenta, viceprezidentov a členov prezídia je 2 roky.

Prezidentom ÚMS zvoleným v roku 2015 je primátor p. **Ivo Nesrovnal**.

Prioritami pre úniu v tomto roku boli najmä :

Presadzovať politickú, spoločenskú suverenitu a sebestačnosť miest cestou zvyšovania finančnej nezávislosti miest na centrálnom rozpočte najmä posilňovaním vlastných príjmov, ale aj plné financovanie preneseného výkonu štátnej správy v každom meste.

Presadzovať zvýšenia významu a pozície Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej republiky a budúceho metropolitného centra v súlade s modelmi uplatňovanými vo vyspelých európskych štátoch

Uplatňovať efektívnu a otvorenú samosprávu v členských mestách ÚMS v využitím moderných informačno-komunikačných technológií

Postupne zabezpečovať energetickú nezávislosť a bezpečnosť miest v súlade so Stratégiou a Akčným plánom Národnej platformy Dohovoru primátorov a Stratégiou EU pre odolnú energetickú úniu

Presadzovať ochranu životného prostredia v mestách a mestských regiónoch vo väzbe na očakávané vonkajšie a vnútorné výzvy

Aktívne sa zúčastňovať na formovaní legislatívneho rámca v SR.

Webstránka : www.unia-miest.sk

3. K8 – Združenie krajských miest

Združenie K8 bolo založené v roku **2006** ako dobrovoľné, záujmové, na štáte i politických stranách nezávislé združenie Hlavného mesta SR Bratislavy a krajských miest Slovenskej republiky. Združenie sa riadi stanovami, ktoré boli schválené jeho zakladateľmi. Členmi sú všetci krajské mestá, spolu teda 8.

Hlavným cieľom združenia je obhajovať záujmy obyvateľov Hlavného mesta SR Bratislavy a obyvateľov krajských miest pri rešpektovaní ich autonómneho postavenia, aktívne ovplyvňovať rozvoj ich samosprávnych funkcií, zjednocovať postup členov združenia pri vykonávaní im zverených kompetencií a navrhovať vecne príslušným orgánom riešenie problémov samosprávy v súlade s Ústavou SR a zákonmi Slovenskej republiky a s prihliadnutím na Európsku chartu samosprávy.

Orgány

Predseda je štatutárny orgán, ktorý vedie a riadi združenie. Predsedu zastupuje podpredseda. Vo funkcii predsedu a podpredsedu sa primátori striedajú podľa rotačného princípu a to tak, že každých 6 mesiacov je predsedom iný primátor. Predsedom na II. polrok 2016 je primátor p. **Richard Rybníček**.

Pre K8 je kľúčové dokončiť reformu verejnej správy, s tým súvisí prehodnotenie kompetencií a financovania územnej samosprávy a osobitne veľkých miest, územných sídiel ako motorov rozvoja.

Najdôležitejšia agenda spoločne presadzovaná všetkými krajskými primátormi je v rámci Eurofondov na roky 2014 -2020 je OP IROP.

Osobitnú pozornosť venuje K8 problematike nakladania s komunálnymi odpadmi. Webstránka : www.k8.sk

II. Aktivity, rokovania a výsledky

Primátor Nesrovnal z titulu svojej funkcie jednak primátora hlavného mesta ale aj prezidenta ÚMS požiadal o stretnutie a rokovanie všetkých vrcholných ústavných predstaviteľov a aktívne sa zúčastňuje rokovaní príslušných orgánov jednotlivých stavovských organizácií.

Hlavnou témou boli financovanie územnej samosprávy a oprávnené požiadavky Hlavného mesta SR Bratislavy na spravodlivé financovanie.

Osobitnú pozornosť venuje hlavné mesto novému zákonu o odpadoch, pripravili sme pre pracovníkov krajských miest odborné semináre za účelom dobrej prípravy VZN upravujúcich nakladanie s komunálnymi odpadmi.

Z eurofondov pre programové obdobie **2014 – 2020** je pre K8 veľmi dôležitý Integrovaný regionálny operačný program (IROP), ktorého globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. Celková alokácia Integrovaného regionálneho operačného programu za zdroje EÚ predstavuje **1 754 490 415 EUR**. Implementáciu IROP sa snaží Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako Riadiaci orgán pre IROP aj za pomoci krajských miest (v auguste 2016 sa z iniciatívy primátora Nesrovnala konalo stretnutie pracovníkov krajských miest s novým generálnym riaditeľom MPaRV SR p. Mitošinkom) naštartovať, no výsledky sú zatiaľ nedostačujúce

Zastupovanie ÚMS a Slovenska v orgánoch Európskej únie :

Primátor Nesrovnal ako prezident ÚMS je členom Výboru regiónov.

Výbor regiónov je politické zhromaždenie Európskej únie združujúce volených regionálnych a miestnych zástupcov zo všetkých 28 členských štátov. Bol vytvorený v roku 1994 v nadväznosti na podpísanie Maastrichtskej zmluvy a jeho poslaním je zapájať miestne a regionálne samosprávy do rozhodovacieho procesu EÚ a

informovať ich o politikách EÚ. Európsky parlament, Rada a Európska komisia konzultujú všetky pripravované nové návrhy v oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti miestnych a regionálnych samospráv (hospodárska a sociálna súdržnosť, siete transeurópskych infraštruktúr, zdravotníctvo, vzdelávania a kultúra, politika zamestnanosti, sociálna politika, životné prostredie a iné.

Každý z 350 členov a 350 náhradníkov musí mať volený mandát alebo politickú zodpovednosť voči volenému zhromaždeniu vo svojom regióne alebo meste, aby mohol zasadať vo Výbore regiónov. Výbor regiónov funguje prostredníctvom plenárnych zasadnutí, na ktorých sa preberá všeobecná politika a prijímajú sa stanoviská a tematicky rozdelených komisií, ktoré podrobne spracovávajú a pripravujú materiály na predloženie do plenárnych zasadnutí. Stanovisko je prijaté, ak získa väčšinu hlasov. Následne sa postúpi ostatným inštitúciám EÚ.

Okrem člena Výboru regiónov je primátor Bratislavy Nesrovnal aj členom Komisie pre politiku územnej súdržnosti a rozpočet EÚ (COTER) ako aj Komisie pre prírodné zdroje (NAT).

Primátor Bratislavy Nesrovnal sa aktívne zúčastňuje zasadnutí Výboru regiónov, v roku 2016 sa zúčastnil nasledovných zasadnutí: marec 2016, apríl 2016, máj 2016 (výjazdové zasadnutie komisie COTER v Amsterdame), júl 2016 (7. európsky samit miest a regiónov v Bratislave), október 2016.

Podpora stavovských organizácií pre Bratislavu a konkrétne výsledky :

1.ZMOS je najstaršia a najväčšia organizácia s veľkým vplyvom na výkonnú aj zákonodárnu moc , ale osobitne sa hlavnému mestu a jeho potrebám či požiadavkám nevenuje.

2.UMS sa špeciálne venuje problematike miest a ich významu ako centier rozvoja regiónov. Opakovane predkladá návrhy, ktoré by posilnili postavenie a kompetencie tým aj financovanie miest.

V uznesení snemu v roku 2016 sú aj nasledovné priority :

- *Na základe analýzy súčasného stavu navrhnúť pokračovanie decentralizácie štátu s cieľom posilniť význam miest, centier osídlenia v správe územia prehodnotením rozdelenia kompetencií medzi všetkými úrovňami verejnej správy aj s využitím poznatkov získaných na projekte „mestské regióny“*
- *Presadzovať politickú, spoločenskú suverenitu a sebestačnosť miest cestou zvyšovania finančnej nezávislosti miest na centrálnom rozpočte najmä posilňovaním vlastných príjmov, ale aj plné financovanie preneseného výkonu štátnej správy v každom meste*
- *Presadzovať zvýšenia významu a pozície Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej republiky a budúceho metropolitného centra v súlade s modelmi uplatňovanými vo vyspelých európskych štátoch*

3.K8 je najmladšia a najmenšia z týchto organizácií, ale keďže združuje krajské mestá zastupuje vyše 1,2 milióna obyvateľov SR , čo je veľký podiel z celkového počtu obyvateľov Slovenska. Krajskí primátori majú ako priamo volení politici veľkú legitimitu a tým aj mandát prezentovať a obhajovať oprávnené požiadavky svojich obyvateľov. Navyše, dvaja primátori sú aj poslanci NR SR a prostredníctvom nich je možné iniciovať potrebné zmeny aj v celoštátnej politike a legislatíve. Takto na základe iniciatívy primátora Nesrovnala minulý rok predložili páni Choma a Raši návrh zákon, ktorým bol schválený miestny poplatok za rozvoj s tým, že od 01.11.2016 si môže obce/mesto schválením VZN zaviesť tento poplatok a určiť jeho sadzbu.

Krajské mestá majú svoje špecifiká a tým aj problémy a na pôde K8 si jednak vymieňajú skúsenosti a jednak hľadajú riešenia problémov.
K8 vo formáte 8 primátorov sa schádza 2x ročne a na rokovaní 13.05.2016 bola podporená aj ďalšia aktivita primátora Nesrovnala - vid schválené uznesenie :

Uznesenie 4/V/2016 :

Zhromaždenie K 8

a) berie na vedomie

predložený materiál

b) podporuje

aby pri zistení počtu trvalo prihlásených obyvateľov sa vychádzalo z údajov Registra obyvateľov SR s tým, že údaje budú aktualizované a verifikované a boli zohľadnené aj také ukazovatele, ako je počet ľudí prechodne ubytovaných, študentov stredných a vysokých škôl,....návštevníkov, ..ale aj také veci akú sú kultúrne pamiatky a s tým súvisiaca starostlivosť a údržba,... a podobne

Z á v e r :

Existencia stavovských organizácií zastupujúcich územnú samosprávu a účasť Bratislavy v nich je nepochybne prínosom.

Dôležitý je ale prístup primátora aj ostatných volených predstaviteľov mesta, ktorí sa zúčastňujú na činnosti týchto organizácií a hlavne od ich aktivity a schopnosti argumentovať a presvedčať kolegov, aby tieto stavovské organizácie prijímali rozhodnutia, ktoré sú resp. budú na prospech územnej samosprávy a tým aj obyvateľov Slovenska a aj obyvateľov a návštevníkov Bratislavy.